

Edukacja IPN

<https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/materialy-edukacyjne/teki-edukacyjn/konspiracje-mlodziejowe/slownik-i-biogramy-postaci/165848,Siergiej-Stanislaw-19341982.html>

29.04.2024, 04:28

Siergiej Stanisław (1934-1982)

Nieformalny przywódca antykomunistycznej organizacji młodzieżowej w Łodzi, którą tamtejszy WUBP na potrzeby śledztwa nazwał „Grupą Siergieja”.

Organizacja działała w latach 1952–1953 i skupiała 8 chłopców z rodzin robotniczych w wieku 16-18 lat, pracowników łódzkich fabryk i uczniów Technikum Przemysłu Włókienniczego.

Początkowo działalność organizacji nie miała charakteru politycznego, gdyż młodym ludziom bardziej zależało na wartościowych przedmiotach zgromadzanych w szkolnych świetlicach lub izbach pamięci, aniżeli na antypaństwowej aktywności godzącej w system komunistyczny. Dopiero stopniowo, pod wpływem Stanisława Siergieja, działalność grupy została ukierunkowana na niszczenie propagandowych gazetek szkolnych i komunistycznych haseł.

Od kwietnia 1952 r. Stanisław Siergiej zdobywszy zaufanie saperów Wojska Polskiego, którzy kwaterowali w kamienicy gdzie mieszkał, zaczął jeździć z nimi na akcje rozminowywania terenu w okolicach w Łodzi. Nie tylko nauczył się zakładania ładunków wybuchowych, ale również zabrał materiał wybuchowy. 26 października 1952 r. przy jego pomocy konspiratorzy uszkodzili lokal wyborczy przy ul. Piotrkowskiej oraz następnego dnia wysadzili pomnik Robotnika i Robotnicy w Alei ZMP (dziś Pasaż Rubinsteina). Eksplozja spowodowała na tyle poważne uszkodzenia, że pomnik został rozebrany.

Na trop grupy UB wpadł przypadkowo, gdy w jednym z warsztatów muzycznych chłopcy zastawili skradzioną perkusję. W maju 1953 r. aresztowano członków grupy, poddając ich intensywnemu śledztwu połączonemu z przymusem fizycznym i psychicznym.

16 października 1953 r. WSR w Łodzi skazał dziewiętnastoletniego Stanisława Siergieja na 10 lat więzienia. Pozostałych 7 członków organizacji na kary 1,5-7 lat pozbawienia wolności.

Stanisław Siergiej karę odbywał w Mysłowicach, Sosnowcu, Jaworznie, Rawiczu i w więzieniu Warszawa I. Na wolność wyszedł 25 sierpnia 1956 r.

W latach 1992–1999 odbyło się kilka procesów rewizyjnych w wyniku, których członkom „Grupy Siergieja” unieważniono wyroki z 1953 r. i uznano ich za więźniów politycznych.

Oprac. Artur Ossowski

Opcje strony